

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ranta-alueiden monikäyttösuunnittelu ja järviruo'on hyötykäyttö

Selkämeri-vesistöalueryhmän kokous
25.9.2012

Terhi Ajosenpää
VELHO-hanke, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Ranta-alueiden monikäyttösuunnittelu ja ruo'on bioenergiahyödyntäminen

- Etsitään ratkaisuja ruovikoitumiseen ja merenrantaniittyjen umpeenkasvuun
- Kehitetään ranta-alueiden uudentyyppistä suunnittelua, jossa yhdistyy luonnonvarojen kestävä käyttö, monimuotoisuuden suojelu, vesienhoito, maisemanhoito ja virkistyskäyttö
- Valmistellaan ruovikoiden korjuuseen ja hyödyntämiseen liittyvää uusia tukimuotoja
- Testataan ruo'on eri käyttömuotoja ja kartoitetaan mahdollisia korjuuketjuja sekä etsitään uusia rantaniittyjen hoitoratkaisuja

Talviruokoa rakentamiseen, lähienergiaksi, katteeksi, käsityömateriaaliksi

Biomassaa poistuu, veden laatu paranee

Ruo'on kesäniitosta biokaasua, maanparannusainetta

Ravinteet kiertoon, maisema avartuu

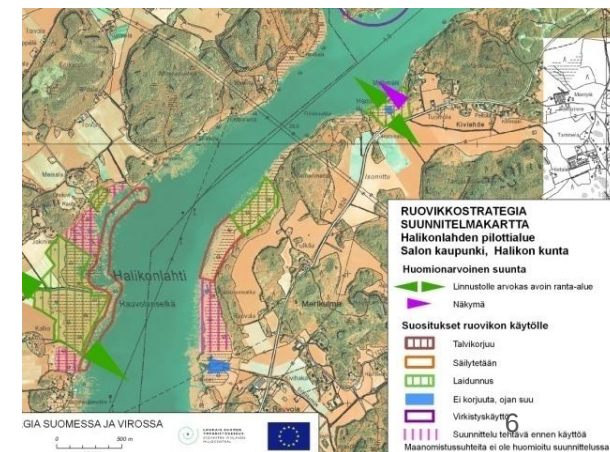
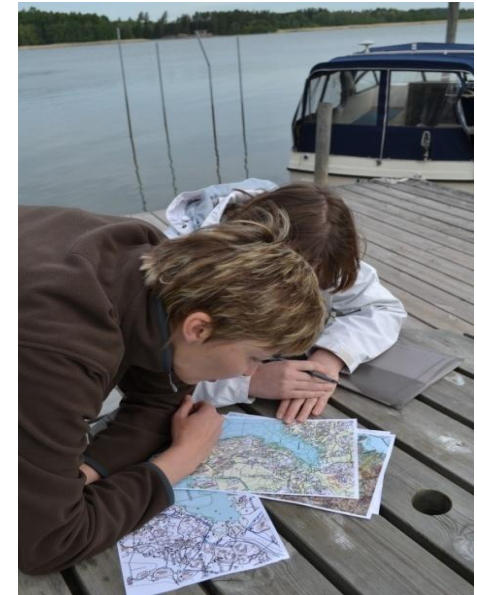
Merenrantaniityt kuntoon

Monimuotoisuus turvataan, maisemaa hoidetaan

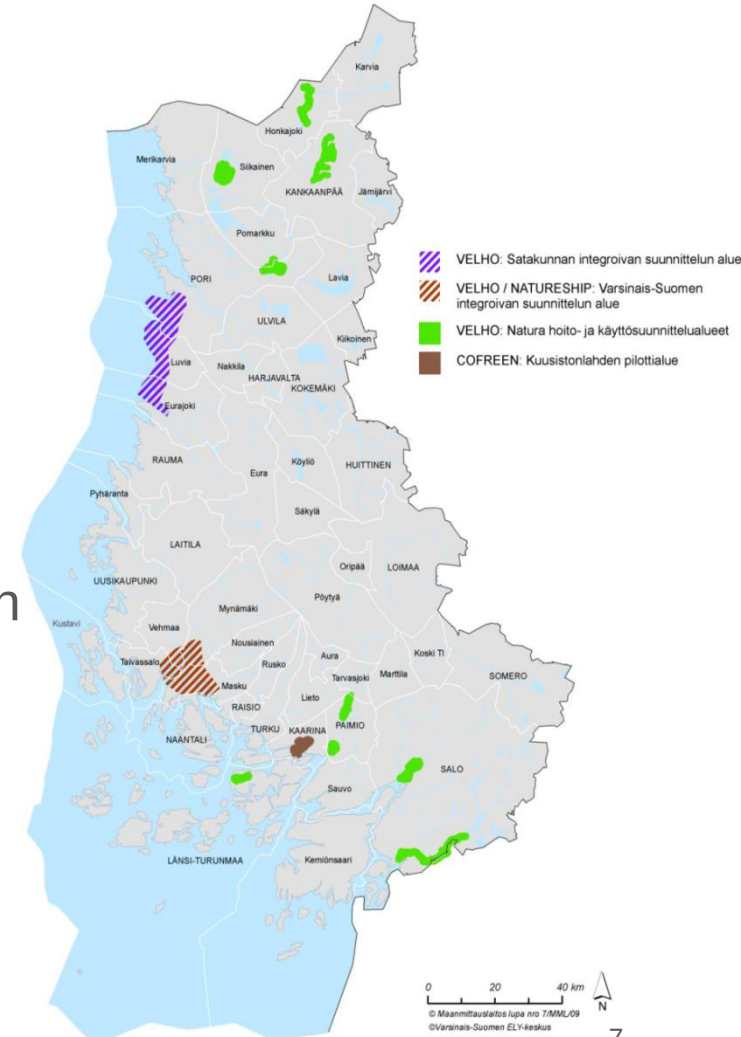
Monikäyttösuunnitelmien sisältö ja toteutus

- Suunnittelualueen eri kohteille määritellään suositeltavin maankäyttömuoto ja annetaan hoito- ja käyttösuositukset
- Suunnitteluun osallistuminen on vapaaehtoista, suositukset eivät velvoita maanomistajia
- Tiivis yhteistyö
- Suunnittelussa huomio ruovikkoalueisiin
 - Hyötykäyttöön leikattavat ruovikot
 - Avoimena pidettävät merenrantaniityt
 - Säilytettävät ruovikot
- Valmiit hoito- ja korjuupaketit
 - luvat, hyödyntämiskohteet, varastopaikat ym. selvitetään

Suunnittelukohteet Satakunnassa

- Esiselvitys Satakunnan rannikolta
 - Paikkatietoaineistojen ja maastokäyntien avulla kartoitettu ruovikoiden ja merenrantaniittyjen sijaintia, laajuutta ja laatua
 - Ruo'on hyödyntämismahdollisuudet ja –kohteet
- Preiviikinlahden ja Pihlavanlahden Natura 2000 –alueiden HKS-työhön osallistuminen
 - Suunnitelmissa arvioitiin ruo'on hyödyntämismahdollisuudet
- Eurajoki – Luvia rannikolla kohdennettua monikäyttösuunnittelua, jossa erityinen huomio merenrantaniittyverkoston kunnostamiseen ja hoitoon
 - Kysely lähetetty maanomistajille

Pilottikokeet Satakunnassa

- Merenrantaniityn kunnostus syksyllä 2011 Eurajoen Väkkäränperällä
- Niitto- ja paalauskoee + paalien polttokoe maatilaluokan paalikattilassa
 - Koetta jouduttu siirtämään huonojen sääolosuhteiden vuoksi
- Talvi- ja kesäniitto 2013 Eurajoella
- Ruokorakentamisessa yhteistyötä käynnistyvän olkihankkeen kanssa
- Yhteistyö: ProAgria Satakunta, Prizztech, MTT, Eurajoen kunta, maatila Paneliassa

Pilottikokeet Varsinais-Suomessa

- Talviruo'on niitto ja ruo'on polttokoe Taivassalon lämpölaitoksessa
- Kesäniitto 2011, ruo'on säilyvyystestaus aumassa, biokaasutus
- Kesäniitto 2012, tuoreen ruokosilpun peltoon sijoitus, kompostointi, biokaasutus ravinne- ja raskasmetallianalyysit
- Yhteistyö Ammattiopisto Livia/Tuorla, Turun ammattikorkeakoulu, Biovakka, SYKE

VELHOn kokemuksia hyödynnetään valtakunnallisessa kehittämisessä

- YM asettanut joulukuussa valtakunnallisen ranta-alueiden monikäyttösuunnittelutyöryhmän (RAMOS)
 - Tehtävä laatia konsepti ja opas ranta-
aluesuunnitteluun sekä edistää uusien tukimuotojen kehittämistä
- Tukikehittely yhteistyössä eri tahojen kanssa
 - Maatalouden ympäristötukeen: merenrantaniittyjen kunnostustukien parantaminen, kosteikkotuki myös ruovikoihin, orgaanisen aineen lisääminen peltoon
 - Maaseudun kehittämisohjelmaan: ruovikon leikkuupaketit tarjouskilpailuna tai hankkeina

Perustelut uusille tukimuodoille

- Monihyötyisyys
 - Ravinteiden kierrätys
 - Biomassojen tehokas hyödyntäminen
 - Vesien laatu
 - Monimuotoisuuden turvaaminen
 - Ilmastonmuutoksen varautuminen
 - Maaseudun vetovoima
 - Maisema, virkistyskäyttö
- Kohdentaminen
 - Ensisijaiset toimenpiteet ranta-alue-suunnittelussa esitetyille kohteille
- Kustannustehokkuus
- Muissa EU-maissa vastaavanlaisia tukia ruovikon leikkuulle, monimuotoisuuden hoidolle ym.

Lisätietoja

www.ymparisto.fi/velho
ruoko1.vuodatus.net

**RANTA-ALUEIDEN MONIKÄYTTÖSUUNNITTELU JA RUOKOENERGIA
VELHO-HANKE, VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS**

Terhi Ajosenpää, projektikoordinaattori, Turku,
040 769 9060, terhi.ajosenpaa@ely-keskus.fi

Ritva Kemppainen, suunnittelija, Turku
050 433 9908, ritva.kemppainen@ely-keskus.fi

A photograph of a group of cows in a lush green field. In the background, there is a body of water with several small islands and a cloudy sky. The cows are of various colors, including white, brown, and black. One cow is running towards the camera on the right side of the frame.

Kiitos mielenkiinnosta!